

Respectvol samenleven in de gemeente Noordenveld

*Het CDA is
een actieve
partij met
plaats voor
jong en oud*

Verkiezingsprogramma
2010 - 2014

Verkiezingsprogramma 2010-2014

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van het CDA Noordenveld.

Het programma is opgesteld door de door het bestuur aangewezen verkiezingscomité en besproken met bestuur en de leden van de fractie.

Dit programma zal leidraad zijn voor de CDA fractie die gekozen word op 3 maart 2010 door de inwoners van de gemeente Noordenveld.

Veel inwoners van de gemeente stemmen op het CDA, maar meer stemmen op het CDA zijn welkom, zodat de fractie kan uitgroeien tot meer dan de huidige 2 raadsleden.

Voor diegene die twijfelen hoop ik dat dit programma u zal bewegen om dan nu CDA te gaan stemmen.

En voor de CDA leden en stemmers zeg ik vertel het door en maak het CDA bekend bij iedereen die u tegenkomt en vertel welk een voortreffelijke fractie wij hebben in de gemeenteraad.

Dus stem CDA!

Harm Hunse

Voorzitter CDA Noordenveld.

Respectvol samenleven in de gemeente Noordenveld

Het CDA is een brede volkspartij waar een ieder, die zich verbonden voelt met het mens- en maatschappijbeeld van de christendemocratie, welkom is. Wij staan voor een gemeente waarin ieder mee kan doen, als hij of zij dat wil. Het CDA gaat uit van een samenleving op grond van gedeelde waarden en normen. Vertrouwen in mensen en hun verbanden is de groene draad in het denken van het CDA. Mensen komen het meest tot hun recht als zij de kans krijgen hun talenten te ontplooiën en initiatief kunnen nemen.

Dit geldt allereerst op lokaal, gemeentelijk niveau. Juist hier komen mensen tot hun recht.

De gemeente Noordenveld moet haar burgers uitdagen om mee te doen en zich niet verschuilen achter wetten, regels en bureaucratie. De gemeente moet haar kerntaken – een veilige samenleving, een sociaal vangnet voor kwetsbare groepen – met grote inzet uitvoeren, maar daarnaast ook ruimte scheppen voor mensen, voor particulier initiatief, innovatie en onderlinge betrokkenheid. Respectvol samenleven in de gemeente Noordenveld betekent dat burgers actief worden betrokken bij hun eigen samenleving. Iedereen dient hier zijn bijdrage aan te leveren. Denk hierbij aan buurt- en wijkverenigingen, sport- en welzijnsactiviteiten, vrijwilligerswerk en mantelzorg. Kortom: burgers die actief bezig zijn met het inrichten van hun gemeente. In zo'n gemeente willen mensen graag wonen.

Samenleven en wonen is vooral in het landelijk gebied een breed begrip.

Het houdt onder meer in

- recreëren : ontspannen dichtbij huis
- werken : voldoende werkgelegenheid in de omgeving
- beleven : cultuurhistorische elementen
- samenleven : noaberschap
- wonen : een heel leven lang

Samenleven en wonen is uiteraard ook een waarde op zichzelf. Al deze zaken komen uitvoerig aan bod in het CDA verkiezingsprogram 2010 – 2014.

Het CDA Noordenveld kiest daarom voor zijn verkiezingsprogram 2010 –2014 de titel:

Respectvol samenleven in de gemeente Noordenveld

Inhoudsopgave

1. Leefbaarheid en veiligheid	pag. 3
2. Gezinnen, jongeren, ouderen	pag. 5
3. Onderwijs	pag. 7
4. Participatie	pag. 9
5. Sociaal Beleid	pag.10
6. Ruimtelijke ordening en wonen	pag.13
7. Landelijk gebied	pag.14
8. Economische ontwikkeling	pag.14
9. Milieu, water, verkeer en vervoer	pag.16

1. Leefbaarheid en veiligheid

Je veilig voelen in je woon-, werk- en leefomgeving is essentieel. In de gemeente Noordenveld is de criminaliteit dankzij een duidelijk beleid laag te noemen. Dit wil het CDA graag zo houden. Het veilig houden van het platteland is een taak van de gemeente, politie en justitie, burgers, ouders, buurtverenigingen, horeca en winkeliers, woningcorporaties en (sport)verenigingen.

Een grotere veiligheid wordt bereikt door strengere, meer gerichte controle en daadwerkelijke handhaving. Burgers kunnen worden gestimuleerd oplettend te zijn.

Voorkomen is beter dan genezen. Het CDA is van mening dat de gemeente als het gaat om veiligheid de volgende drie kerntaken heeft.

1. **Overlast bestrijden en tegengaan.** Geweld mag onder geen enkele voorwaarde worden geaccepteerd. De taak van de gemeente is de openbare orde, in samenwerking met politie en justitie, te handhaven. De burgemeester maakt hierover in het driehoeksoverleg bindende afspraken en rapporteert daarover aan de gemeenteraad.
2. **Preventie.** Het beleid is erop gericht criminaliteit en overlast niet alleen tegen te gaan, maar ook te voorkomen. Dat gebeurt door voorlichting en samenwerking met ouders, scholen en maatschappelijke organisaties. Maar ook door fysieke maatregelen, zoals camerabeveiliging en afspraken met horeca-exploitanten.
3. **Participatie** en het (weer) vormgeven van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en lokale gemeenschap. Burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben uiteraard ook hun eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het voorkomen van onveiligheid. Respect voor elkaar moet een gedeeld begrip worden. Goede voorlichting en lik-op-stuk beleid helpt om duidelijk te maken wat wel en niet kan. Hiermee kan verruwing van het maatschappelijk klimaat worden tegengegaan. Waarden en normen dienen een gezamenlijk uitgangspunt te worden voor de burgers in de gemeente Noordenveld.

1.1 Veiligheid is geborgenheid

Mensen moeten in geborgenheid kunnen leven, zowel in de thuissituatie als in de publieke ruimte. Reizigers in het openbaar vervoer, scholieren, onderwijzend personeel en winkeliers moeten zich veilig weten. De gemeente dient een gemeenschap te zijn waarin iedereen zich veilig voelt en veilig is.

Het veiligheidsgevoel krijgt een stimulans door meer politie en toezichthouders op straat, in winkels en bedrijventerreinen, door meer toezicht in het openbaar vervoer, door conciërges op scholen. Al deze functionarissen stimuleren de sociale samenhang in hun werkgebied en handhaven regels op straat.

Het gemeentelijk veiligheidsbeleid rust op de volgende uitgangspunten:

- *Sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen*

Het CDA vindt het terugbrengen van sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen van groot belang. Het afnemend "buurtgevoel" kan leiden tot een gevoel van sociale onveiligheid. Daarnaast is het CDA voor harde aanpak van criminaliteit en overlast die de veiligheid en leefbaarheid aantasten.

- *Het nemen van de eigen verantwoordelijkheid*

De inwoners van de gemeente Noordenveld moeten zelf meedoen om de publieke veiligheid te verbeteren. Participatie van burgers door burgerinitiatieven dienen positief te worden gehonoreerd.

- Een goede fysieke veiligheid

Een goed fysiek veiligheidsbeleid is noodzakelijk. Adequate brand- en milieuvergunningen en toezicht daarop zijn belangrijk. Het CDA is van mening dat risicovolle bedrijven niet in het woongebied thuishoren. Gemeenten dienen hun rampenplannen op orde te hebben. Verder moet de gemeente Noordenveld zich voorbereiden op de invoering van de Wet op de Veiligheidsregio's. De verplichte digitalisering van geo-informatie in 2011 biedt de gemeente de mogelijkheid snel relevante informatie van objecten voorhanden te hebben in crisis- en rampsituaties.

Tevens is het zichtbaar houden van de politie in de gemeente Noordenveld een belangrijk punt. Een eigen politiebureau in de gemeente is een voorwaarde voor goed toezicht.

1.2 Leefbaarheid in dorp, buurt en wijk

De leefbaarheid in buurten, dorpen en wijken wordt grotendeels bepaald door het gevoel van veiligheid, gevarieerde woningbouw, een goed voorzieningsniveau, schone groene buitenruimte en het sociale weefsel tussen gemeenschappen. In plattelandsgemeenten staat als gevolg van demografische ontwikkelingen (ontgroening, vergrijzing en migratie) het voorzieningspeil onder druk. Dit tast op den duur de leefbaarheid en vitaliteit van dorpen en kernen aan. Gezien de preventieve werking ziet het CDA een essentiële rol weggelegd voor het jeugd- en jongerenwerk.

Het CDA steunt de ontwikkeling en realisering van nieuwe Multi Functionele Accommodaties (MFA), zoals gerealiseerd in Roderwolde, voor meer dorpen in onze gemeente, bv. in Een, Nietap, Roderesch en Veenhuizen.

Het CDA vindt dat inwoners van de gemeente Noordenveld op buurt- wijk- en dorpsniveau moeten worden betrokken bij de leefbaarheid en veiligheid van hun eigen leefomgeving. De gemeente moet er voor zorgen dat de kwaliteit van de omgeving in orde is (schoon en heel) en dient snel op klachten te reageren. Het in stand houden van het Sociaal wijkbeheer is belangrijk. Hier kunnen inwoners terecht met hun problemen of vragen. Zaken als verlichting, straatvuil, straatmeubilair(waar onderabri's) en dergelijke moeten aan de orde kunnen komen. Ook kan de gemeente een wijkbudget ter beschikking stellen, waarbinnen de bewoners zelf prioriteiten kunnen stellen.

Actiepunten:

1. Criminaliteit en overlast moeten worden tegengegaan. Overtreders moeten worden aangepakt. Dit is nodig om de sociale samenhang en geborgenheid terug te brengen in buurten, wijken en dorpen.
2. Jeugd- en jongerenwerk structureel inbedden in dorp, buurt en wijk.
3. Burgerparticipatie dient te worden bevorderd en eigen initiatieven dienen positief te worden gehonoreerd.
4. Het goed op orde hebben van adequate brand- en milieuvergunningen en rampenplannen zijn de basis voor een goede fysieke veiligheid.
5. Handhaven van een eigen politiebureau in de gemeente Noordenveld.
6. Het CDA wil meer aandacht voor de vele vormen van overlast die mensen in hun directe omgeving ervaren.
7. Het CDA wil dat gemeente burgers actief betreft bij het leefbaar houden van hun eigen leefgebied. Ook wijk- en buurtverenigingen spelen daarin een rol.
8. Het CDA pleit voor het in stand houden van het Meldpunt Sociaal Wijkbeheer als laagdrempelige voorziening.
9. Het CDA pleit voor een actieve samenwerking tussen de gemeente, woningcorporaties en bewoners, om buurten, wijken en dorpen op te knappen en te onderhouden.
10. Het CDA steunt de ontwikkeling en realisering van MFA's in onze dorpen.

2. Gezinnen, jongeren, ouderen en een goed generatiebeleid

Onze samenleving wordt gevormd door mensen die in verscheidenheid, met verschillende belangen, mogelijkheden en achtergronden, samenleven en gezamenlijk vorm willen geven aan de waarden waarmee zij willen leven.

Een gemeenschap kan niet functioneren als mensen zich niet verantwoordelijk voelen voor elkaar, voor de buurt waarin zij wonen en voor de gemeenschappelijke voorzieningen.

2.1 Gezinnen

Het CDA vindt familie en gezinsleven van groot belang. In gezins- en familieverband groeien kinderen op. Tijdens de opvoeding wordt kinderen en jongeren geleerd met regels en verantwoordelijkheden om te gaan. Kinderen en jongeren grootbrengen is een uitdaging.

Uiteraard zijn ouders primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Heel veel ouders bieden hun kinderen een veilige, geborgen en stimulerende gezinssituatie.

Het is een feit dat het overgrote deel van de ouders er in slaagt om aan steeds hogere eisen en verwachtingen te voldoen als het gaat om opvoeding van kinderen.

Er zijn helaas ook ouders die de aan hen gestelde verwachtingen niet waarmaken. Daarom heeft de gemeente in de visie van het CDA een taak ouders/opvoeders te ondersteunen en te stimuleren bij hun opvoedende taken. Daarom is het belangrijk dat er grenzen worden gesteld en wordt opgetreden als deze grenzen overtreden worden.

Het CDA steunt het functioneren van het gezin door goede scholingsmogelijkheden, goede opvang en ondersteuning, mogelijkheden voor ontspanning en ontmoeting te bieden. Het CDA wil dat de gemeente stimuleert dat er een laagdrempelige ouderschaps cursus wordt aangeboden voor aanstaande ouders.

Het door de gemeente en hulpinstellingen “achter de voordeur” ingrijpen is tegenwoordig een geaccepteerd fenomeen. Gemeenten, jeugdzorg en andere hulpverlenende instanties moeten adequaat samenwerken en tijdig handelen waar nodig.

Het gerealiseerde Steunpunt Jeugd en Gezin zal in de toekomst als een laagdrempelige voorziening moeten blijven functioneren. Ouders en opvoeders kunnen hier gemakkelijk naar toe met vragen over het opvoeden van kinderen.

2.2 Jongeren

Een maatschappij zonder jongeren heeft geen toekomst, mist dynamiek en verwondering. Jongeren zorgen voor leven in de brouwerij, in welke betekenis dan ook. Vaak kunnen we trots zijn op onze jeugd, omdat ze zich goed ontwikkelen, onbekommerd in het leven staan en vernieuwing brengen. Met het overgrote deel van de jongeren gaat het goed. Daarom moeten jongeren betrokken worden bij de ontwikkelingen in gemeenten. Via jongerenraden of –platforms kunnen met vertegenwoordigers van jongeren afspraken worden gemaakt over de betrokkenheid van jongeren bij beleid van specifieke voorzieningen voor de jeugd.

Sommige jongeren veroorzaken problemen die echt niet door de beugel kunnen. Het aandeel van jongeren en jong volwassenen (14- tot 25-jarigen) met betrekking tot overlast en criminaliteit is hoog. Door meer toezicht en elkaar aanspreken op asociaal gedrag en, waar nodig, door consequent optreden, moeten overlast en criminaliteit worden teruggedrongen. Waar nodig schuwt de gemeente niet maatregelen te nemen zoals verscherpte surveillance, extra toezicht in het openbaar vervoer, cameratoezicht en preventief fouilleren. Het CDA streeft er naar de sluitingstijden van de horeca te willen inperken, dit in overleg met omliggende gemeenten.

Het CDA is tegen de vestiging van een coffeeshop en/of gokhal in onze gemeente.

2.3 Ouderen

Dankzij de gestegen welvaart en toegenomen kwaliteit van de gezondheidszorg leven mensen langer. Veel ouderen zijn na hun pensionering nog steeds maatschappelijk actief, anderen genieten volledig van hun welverdiende vrije tijd.

Om ouderen zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen wordt bij nieuwbouw gekeken naar flexibele inrichtingsmogelijkheden van woningen. Initiatieven om tot speciale wooneenheden te komen worden ondersteund.

Particulier initiatief voor diverse vormen van wonen en zorg wordt gestimuleerd.

De gemeente heeft zorg voor de groep ouderen die behoort tot de kwetsbaren in de samenleving. Zij schenkt bijzondere aandacht aan ouderen met een klein inkomen. Ouderenadviseurs kunnen deze ouderen individueel helpen om hun weg te vinden op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De ouderenadviseur heeft zich inmiddels als voorziening voor ouderen bewezen en deze dienst dient te worden uitgebreid.

De gemeente ondersteunt allerlei activiteiten die ouderen, eventueel samen met andere organisaties, ontwikkelen. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten om vereenzaming tegen te gaan.

De gemeente draagt er zorg voor dat voorzieningen zowel fysiek, financieel als mentaal toegankelijk blijven voor alle ouderen.

Naast het verstrekken van voorzieningen is mantelzorg een belangrijk middel om tegemoet te komen aan de hulpvraag van ouderen.

Het CDA ondersteunt het steunpunt mantelzorg, waar vraag, informatie en advies bij elkaar komen.

2.4 Generatiebeleid

In de vitale locale samenleving die het CDA voor ogen staat, is sprake van respect en ontmoeting tussen generaties. Ouderen hebben levenservaring en hebben maatschappelijke ontwikkelingen aan zich zien voltrekken die de moeite waard zijn te delen met jongeren.

(Onderwijs)programma's of evenementen die zijn gericht op binding en ontmoeting tussen generaties verdienen ondersteuning door de gemeente.

Actiepunten:

1. Het CDA pleit voor behoud van het Steunpunt Jeugd en Gezin.
2. Jongeren en hun organisaties (maatschappelijk en kerkelijk) worden betrokken bij beleidsvorming en totstandkoming van voorzieningen voor de jeugd.
3. Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. De gemeente zorgt voor voldoende levensloopbestendige woningen en aanleunwoningen bij zorgcomplexen. Denk aan het ontwikkelen van een goed zorgbeleid voor de komende jaren.
4. De gemeente dient, om de kwaliteit van het beleid te bewaken, met ouderenorganisaties te communiceren.
5. Ouderenadviseurs en het gemeentelijk steunpunt mantelzorg en vrijwilligers hebben, in samenwerking met ouderen- en welzijnsorganisaties, een belangrijke taak bij de individuele hulpvraag van ouderen op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
6. Zorgen voor voldoende voorzieningen en diensten in de woonomgeving.
7. Zorg voor een basisinfrastructuur, zodat zelfstandig wonen tot op hoge leeftijd mogelijk blijft.

3. Onderwijs

3.1 Kwalitatief goed onderwijs

Het streven naar goed onderwijs is een van de meest praktische vertalingen van de noodzakelijke solidariteit tussen generaties, zoals dat past in het christendemocratische gedachtegoed. Daarnaast moet het onderwijs gericht zijn op het bieden van gelijke kansen en tevens ruimte bieden aan talenten van leerlingen. Zo wordt het streven naar gerechtigheid, een ander christendemocratisch uitgangspunt, gediend.

Opgroeiende kinderen moeten in ons land de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen en te benutten. Dit begint vaak op school. Kinderen en jongeren hebben recht op kwalitatief goed onderwijs. Scholen moeten voldoen aan kwaliteitseisen en een omgeving bieden waarin leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen.

Het CDA vindt het niet acceptabel dat er scholen zijn die niet aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen en zwak onderwijs geven. Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat hun kinderen op school goed worden begeleid en voorbereid op hun toekomst.

De vrijheid van onderwijsrichting is een verworvenheid waarvoor het CDA staat. Vrijheid betekent echter ook het dragen van eigen verantwoordelijkheid.

3.2 School en omgeving

Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Omdat de bestuurlijke rol van de gemeente ten aanzien van het onderwijs is veranderd, moet zij vooral samenwerking tussen scholen en instanties stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan: achterstandenbeleid, voortijdig schoolverlaten, terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim, praktijkonderwijs, voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk, volwasseneneducatie.

Omdat opvoeding en educatie in elkaars verlengde liggen, vindt het CDA het belangrijk dat ouders bij de school worden betrokken. De vrijwillige inzet van ouders bij bijvoorbeeld het organiseren van activiteiten is van onschatbare waarde. Ouders/opvoeders zijn de eerst verantwoordelijken voor de opvoeding maar wanneer zij daarin tekortschieten vormen leraren dikwijls de eerste opvang.

Het behoud van de kleine scholen in de dorpen is van groot belang. De gemeente zal meewerken aan het vinden van oplossingen, waarbij scholen in samenwerking met andere kunnen blijven bestaan. Ook kleine scholen moeten voldoen aan gestelde wettelijke kwaliteitseisen waarop de gemeente en in het bijzonder de onderwijsinspectie toezien.

3.3 Brede scholen

Als er combinaties van functies (zoals kinderopvang, sport, open schoolpleinen, zorg) mogelijk zijn – bijvoorbeeld in brede scholen– wil het CDA dat stimuleren. Uitgangspunt blijft dat een school wel een school blijft en dat kinderen goede ontwikkelingskansen worden geboden. Het aanbieden van andere voorzieningen kan daarbij van groot belang zijn.

3.4 Huisvesting

Goed onderwijs vraagt om goede huisvesting. Actuele beheer- en onderhoudsplannen, realistische leerlingenprognoses alsook voldoende reserveringen zijn daartoe noodzakelijk. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van zowel openbaar als bijzonder basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dient daarbij leidraad te zijn. Zij heeft een zorgplicht. Knelpunt is dat de rijksbijdragen veelal niet voldoende zijn. Vanwege het belang van een passende onderwijshuisvesting moet de gemeente putten uit de algemene middelen om daarin te voorzien. Denk in dit verband ook aan goede klimaatbeheersing in de scholen.

3.5 Openbaar onderwijs

Verzelfstandiging

Als ouders en onderwijspersoneel het wensen, verdient verzelfstandiging van het openbaar onderwijs in zelfstandige stichtingen de voorkeur. De ongemakkelijke dubbelrol van de gemeente (zowel verantwoordelijk voor huisvesting en voorzieningen als voor de kwaliteit van onderwijs) wordt daarmee verholpen.

Levensbeschouwelijk onderwijs

Het CDA blijft zich inzetten voor het levensbeschouwelijk onderwijs op openbare basisscholen.

3.6 Volwassenenonderwijs

Het CDA is van mening dat volwassenenonderwijs in de eerste plaats bedoeld is om volwassenen, die om wat voor reden dan ook niet (meer) een bij hen passende plek in de samenleving kunnen verwerven, een nieuwe kans te geven.

3.7 Laaggeletterden

Naar schatting 10 procent van de vijftienjarigen komt laaggeletterd van school. Een kwart van de leerlingen verlaat groep acht met een leesachterstand van twee jaar. Dit is onacceptabel en onnodig voor een ontwikkeld land als Nederland. Daarom is specifieke aandacht voor taalontwikkeling in een vroeg stadium essentieel.

Actiepunten:

1. Ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten moeten verder teruggedrongen worden.
2. Brede scholen moeten uitgroeien tot een basisvoorziening waarin ook de voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaal en kinderopvang een plek hebben.
3. De kwaliteit van onderwijs staat voorop!
4. Het CDA zet zich in voor het levensbeschouwelijk onderwijs.
5. Het CDA streeft ernaar dat de scholen in de kleine dorpen kunnen blijven bestaan.
6. Het CDA stimuleert volwassenenonderwijs waardoor langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten weer nieuwe kansen krijgen.
7. Het CDA streeft ernaar om de rol van het gemeentebestuur in het openbaar onderwijs verder terug te dringen

Het CDA kiest voor kwalitatief goed onderwijs in kwalitatief goede gebouwen.

4. Participatie

4.1 Vrijwilligerswerk

Wat zou de maatschappij zijn zonder vrijwilligers? Zij zijn met recht het cement van de samenleving. Zij zijn betrokken bij sport- en culturele verenigingen en bij levensbeschouwelijke organisaties, waar zij vaak vele uren belangeloos actief zijn.

Het CDA wil, dat de gemeente vrijwilligers ondersteunt en eventueel hun deskundigheid helpt te bevorderen.

Professionele steunpunten en de vrijwilligerscentrale dienen een wezenlijk onderdeel te vormen van het gemeentelijk beleid.

4.2 Sport en Recreatie

Het CDA vindt dat de gemeente sportvoorzieningen en recreatie voor alle leeftijdsgroepen moet stimuleren. Deze voorzieningen dienen voor zoveel mogelijk mensen bereikbaar en betaalbaar te zijn.

Daarom wil het CDA:

- De zwembaden zoveel mogelijk in stand houden met een juist prijs- en kwaliteitsniveau.
- De wandel- en fietspaden in goede staat houden en het bestand uitbreiden met ruiterspaden.
- Aandacht voor trapveldjes en speelgebieden voor de jeugd.

4.3 Cultuur

Vele mensen zijn actief op het creatieve vlak, zoals muziekverenigingen, schilderclubs, hobbyclubs etc. Ondersteuning vindt het CDA van belang.

- Ook het lidmaatschap voor bibliotheken dient voor iedereen betaalbaar te zijn.
- Het plan om Veenhuizen op de werelderfgoedlijst vermeld te krijgen, steunen wij.
- Wij willen, dat natuurorganisaties hun gebieden waar mogelijk openstellen voor het publiek.
- Er dient aandacht te zijn voor rust- en stiltegebieden.

4.4 Kerkgenootschappen

Kerkgenootschappen en levensbeschouwelijke organisaties vervullen een belangrijke rol bij de bewustwording van maatschappelijke ontwikkelingen en sociale problemen. Een periodiek contact met de gemeente Noordenveld is van belang om goed op de hoogte te blijven van wat er speelt in de gemeente.

Actiepunten:

1. Ondersteuning van de amateurkunst vindt het CDA van groot belang wegens de directe participatie van een groot aantal mensen.
2. Het gemeentelijk beleid dient gericht te zijn op het in stand houden, betaalbaar houden en stimuleren van sportvoorzieningen.
3. Iedereen moet lid kunnen zijn van een bibliotheek.

5. Sociaal Beleid

5.1 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Het CDA vindt betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid. Het biedt mensen een eigen inkomen, sociale contacten, het gevoel er bij te horen in de samenleving en mogelijkheden zich verder te ontplooiën.

Langdurige werkloosheid is voor veel mensen een tragedie, omdat na verloop van tijd het inkomen lager wordt en mensen op het sociaal minimum terecht dreigen te komen, het sociale netwerk afbrokkelt en de prikkeling tot activiteit steeds minder wordt.

De mogelijkheden van de Wet werk en bijstand (WWB) ten aanzien van uitstroom naar werk dienen optimaal te worden benut. Uitkeringsontvangers hebben ook de plicht aanbod van werk of scholing te accepteren. Niet voor iedereen is regulier werk beschikbaar. Vrijwilligerswerk in het kader van de WMO kan hiervoor een alternatief zijn.

5.2. Jongeren

De gemeente moet bevorderen, dat wie kan werken ook aan de slag wordt geholpen. Vooral jongeren van 18 tot 23 jaar mogen niet aan de kant staan. Zij moeten direct aan de slag in een gemeentelijk traject.

Wie nog geen diploma heeft, moet de kans krijgen om, eventueel in een leerwerktraject, alsnog een startkwalificatie te halen. Verder moeten alle jongeren met behulp van sollicitatiecursussen, arbeidstrainingen en het opdoen van werkervaring, met behoud van een uitkering, zo snel mogelijk aan regulier werk worden geholpen. Hiertoe dient de gemeente actieve samenwerking met het bedrijfsleven te bevorderen.

5.3 Gezinnen met kinderen

Voor gezinnen met kinderen is het langdurig aangewezen zijn op de bijstand extra moeilijk. Daarom vindt het CDA dat bij gezinnen met kinderen door de gemeente extra inspanning moet worden verricht bij het bemiddelen van de ouder(s) naar werk.

Het CDA erkent dat ouders een belangrijke taak hebben bij het opvoeden van de kinderen. In het bijzonder voor alleenstaande ouders kan de combinatie zorg en werk moeilijkheden opleveren. De Wet Werk en Bijstand biedt de mogelijkheid deze groep met kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van sollicitatieplicht. Parttime werken voor deze groep kan financieel worden gestimuleerd door middel van een premie.

5.4 Bestrijding sociaal isolement en armoede

Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebeleid dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is. Ook mensen van wie de verdien capaciteit te laag is voor de reguliere arbeidsmarkt moeten hun talenten kunnen benutten. Deze groep kan worden geholpen via de WSW en eventueel met (tijdelijke) loonkostensubsidies.

Het CDA zet zich in voor financiële tegemoetkoming van bijzondere kosten als gevolg van chronische ziekte of handicap voor mensen met een minimum inkomen. Dit kan, al dan niet in een periodieke regeling, in de vorm van individuele bijzondere bijstand.

Maatschappelijke participatie van kinderen in gezinnen met een minimum inkomen wordt door de gemeente financieel ondersteund.

Het CDA pleit voor een preventief gemeentelijk beleid ten aanzien van (problematische) schulden. De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer. Er worden afspraken gemaakt met woningbouwverenigingen en kredietbanken over huur en andere schulden en schuldsanering. Er dient voldoende sociaal en maatschappelijk werk in de gemeente te zijn om mensen bij schuldproblemen te begeleiden.

Het CDA zet zich in voor kwijtschelding van de OZB en de afvalstoffenheffing voor mensen met een minimum inkomen. Het CDA pleit voor financiële ondersteuning van de kleding- en voedselbank om deze voorziening in stand te kunnen houden.

Speciale aandacht is nodig voor erkende vluchtelingen en asielzoekers m.b.t. hun kansen op de arbeidsmarkt en de inburgering in onze samenleving.

5.5 Gehandicapten

Mensen met een functionele beperking of handicap verdienen onze ondersteuning. Het CDA vindt dat gehandicapten binnen vastgestelde grenzen moeten kunnen beschikken over een persoonsgebonden budget.

Het CDA is ook voorstander van structurele samenwerking tussen zorgaanbieders en zorgfinanciers, zodat mensen met een functionele beperking of handicap via één loket alle relevante informatie kunnen krijgen.

Mensen met een functionele beperking of handicap zijn voor hun kwaliteit van leven, meer dan andere mensen, afhankelijk van allerlei instanties. Het is van groot belang dat zij kunnen beschikken over goede informatie betreffende wonen, vervoer, werken, recreëren en zorgvoorzieningen. Tevens is integrale indicatie van groot belang. Het CDA pleit daarom voor een goede toegankelijkheid van de genoemde voorzieningen.

5.6 Participatie en WMO

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning geeft gemeenten de taak te zorgen voor een samenhangend pakket van diensten en voorzieningen, zodat iedereen kan participeren in de lokale samenleving. Mensen komen in de visie van het CDA het meest tot hun recht in hun relaties met anderen, en het participatiebeleid moet daarop gericht zijn.

Gemeenten zijn op grond van de WMO verantwoordelijk voor:

- de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
- preventieve ondersteuning bij opgroeien en opvoeden;
- het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
- het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorg;
- het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid;
- voorzieningen voor mensen met een beperking;
- maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
- het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg;
- verslavingsbeleid.

Het CDA staat achter het uitgangspunt van de WMO dat mensen in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leefsituatie. Pas wanneer mensen dat niet (voldoende) kunnen en hun sociale omgeving geen ondersteuning (kan) bieden, is er een rol weggelegd voor gemeenten. De eigen verantwoordelijkheid van WMO-cliënten is ook een financiële. Waar mogelijk moet een eigen bijdrage worden betaald voor maatregelen, hulp, voorzieningen of ondersteuning.

Het doel is om elke gemeente een leefbare lokale gemeenschap te laten zijn met een grote

sociale samenhang in de wijken en buurten. In dat beeld past dat inwoners zelfredzaam en betrokken zijn bij hun omgeving: ze nemen zoveel mogelijk hun eigen verantwoordelijkheid en ondersteunen elkaar waar dat mogelijk is. Burgers die (tijdelijk) niet meer op eigen kracht kunnen meedoen of zijn losgeraakt van de samenleving worden ondersteund bij het (weer) op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan het maatschappelijke verkeer. Bij de aanbestedingen van vraagafhankelijk (openbaar) vervoer en de huishoudelijke verzorging als onderdeel van de WMO is het van belang dat gemeenten leren van successen elders in het land. Daarbij staan goede en betaalbare voorzieningen voorop. Kwaliteit van diensten en voorzieningen is voor het CDA leidend bij de aanbestedingen, uiteraard zonder daarbij een goede prijs-kwaliteitverhouding uit het oog te verliezen.

Uitgangspunt voor het CDA is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning indien nodig. Kwaliteit van diensten en voorzieningen is het leidende principe bij aanbestedingen in het kader van de WMO.

Het CDA ziet in het kader van de WMO een belangrijke rol weggelegd voor welzijn. Welzijn werkt preventief en is een onmisbare schakel tussen wonen en zorg. Het gaat immers om mensen, individuen en relaties.

5.7 Verslaafden

Wie verslaafd raakt vervalt tot grote afhankelijkheid, maar blijft verantwoordelijk voor zijn eigen gedrag. Dit is volgens het CDA het uitgangspunt bij de verslavingszorg.

Zij die verslaafd zijn worden geholpen om desnoods tegen hun wil af te komen van hun verslaving in instellingen voor verslavingszorg.

De aanpak van de drugsproblematiek is er enerzijds op gericht om de verslaafde te helpen om van de verslaving af te komen en anderzijds om overlast tegen te gaan.

Ook alcohol- en gokverslaving vragen een actief beleid van de gemeente. Dit geldt vooral voor jeugd en alcohol.

Actiepunten:

1. Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebelief dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op lange termijn houdbaar is.
2. Het CDA zet zich in voor financiële tegemoetkoming van bijzondere kosten als gevolg van chronische ziekte of handicap voor mensen met een minimum inkomen.
3. Het CDA kiest voor maatschappelijke participatie van kinderen in gezinnen met een minimuminkomen door financiële ondersteuning.
4. Het CDA pleit voor een preventief beleid vanuit de gemeente met betrekking tot (problematische) schulden). De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer.
5. Het CDA vindt dat de gemeente moet bevorderen, dat wie kan werken ook aan de slag wordt geholpen. Vooral jongeren van 18 tot 23 jaar mogen niet aan de kant staan. Zij moeten direct aan de slag in een gemeentelijk traject. Dit met het doel een startkwalificatie te halen.
6. Het CDA wil permanente financiële ondersteuning van de voedsel- en kledingbank door de gemeente.
7. Het CDA ziet in het kader van de WMO een belangrijke rol weggelegd voor welzijn. Welzijn werkt preventief en is een onmisbare schakel tussen wonen en zorg.

6. Ruimtelijke ordening en wonen

6.1 Ruimtelijke ordening

De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allen. Het gaat om het scheppen van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, tussen economische en ecologische functies. Ruimtelijke ordening is een middel en geen doel. Het is een belangrijk instrument om leefbaarheid in gemeenten in stand te houden en te bevorderen.

Voor het CDA zijn ten aanzien van ruimtelijke ordening twee uitgangspunten leidend: gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap. Bij bestuurlijke oplossingen is er sprake van een duidelijke relatie tussen deze twee uitgangspunten. Het Eerste uitgangspunt is dat van een heldere verdeling van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het CDA vindt dat de gemeente als eerste aan zet is bij de ruimtelijke inrichting van de directe leef- en woonomgeving van bewoners. Uiteraard moeten gemeenten rekening houden met structuurvisies van rijksoverheid en de provincie. Maar het motto blijft: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'

Het is een uitdaging voor elke gemeente deze nieuwe rol op een kwalitatief hoogwaardige manier in te vullen.

Het Tweede uitgangspunt, rentmeesterschap, heeft te maken met het feit dat het bij ruimtelijke ordening gaat om keuzes voor lange termijn. Dat betekent dat bestuurders zich ervan bewust moeten zijn dat de inrichting van openbare ruimte ook gevolgen heeft voor komende generaties. Daarom is het van belang burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemers zoveel mogelijk te betrekken bij deze keuzes.

6.2 Wonen voor iedereen

Wonen is voor iedereen een eerste levensbehoefte. Helaas is de woningmarkt voor veel mensen minder toegankelijk en betaalbaar dan het CDA zou willen. In de gemeente Noordenveld zit zowel de huur- als de koopsector (bijna) op slot. Op regionaal niveau bestaan er echter grote verschillen in opgaven als het gaat om woningbouw. Ook in de gemeente Noordenveld zijn woningen, zowel bestaande als nieuwe, praktisch onbetaalbaar geworden voor starters en zal het woningaanbod verruimd moeten worden.

6.3 Gemeenten en woningcorporaties

Woningbouwcorporaties, zorginstellingen, scholen, maatschappelijke organisaties en de gemeente kunnen samen meer bereiken dan iedere partij afzonderlijk. De gemeente moet partijen bij elkaar brengen om concrete afspraken te maken over goede en betaalbare woningen en voorzieningen. Het CDA blijft woningcorporaties aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te investeren in woningen en woonomgeving. Er worden afspraken gemaakt over strategische kernvoorraad huurwoningen.

Actiepunten:

1. Het ruimtelijk ordeningsbeleid dient te worden afgestemd op de demografische prognoses voor de gemeente Noordenveld en binnen regionale afspraken. (Regiovisie en Intergemeentelijke structuurvisie). Waar bevolkingsdaling aan de orde is, ontwikkelt de gemeente scenario's waarin de beleidsmatige en financiële consequenties worden beschreven als het gaat om woningen, onderwijshuisvesting, voorzieningen, enz.

2. De gemeente actualiseert haar bestemmingsplannen conform de regelgeving van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Zij betreft burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van de plannen.
3. Het CDA staat voor een actief doelgroepenbeleid als het gaat om woningbouw voor starters en senioren. De gemeente stimuleert vernieuwingen zoals kleinschalige woonvormen voor ouderen met dementie en andere woon/zorg-initiatieven, zoals "mantelzorgwoningen".
4. Voor de bestaande woning-voorraad wil het CDA positieve stimulering, zoals meer mogelijkheden voor combineren van wonen en werken en het toestaan van woningaanpassingen als mensen zorg nodig hebben.
5. Het CDA vindt dat door meervoudig ruimtegebruik en door het combineren van de verschillende functies van werken, zorg, wonen, welzijn en leren de ruimteclaims zo zuinig mogelijk verdeeld moeten worden.
6. Wij zetten ons in voor een gevarieerd, duurzaam en kwalitatief woningaanbod voor iedereen.
7. Om iedereen zolang mogelijk de kans te geven om in de eigen wijk te blijven wonen, zetten wij in op levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen en dito inrichting van de openbare ruimte.

7. Het Landelijk Gebied

Plattelandsvernieuwing: Sociaal regionaal!

Het landelijk gebied is in hoog tempo aan het veranderen. Naast boeren is er een brede groep plattelanders. Deze brede groep plattelanders heeft groot belang bij een vitaal platteland. Samen met de boeren bouwt deze groep aan plattelandsvernieuwing met behoud van eigen identiteit.

Rood (woningbouw) voor groen speelt een toenemend belangrijke rol. Daarom is het belangrijk dat bewoners van het platteland zelf betrokken zijn en meebeslissen. Zij zijn de dragers van plattelandsvernieuwing.

De gemeente Noordenveld is een mooie plattelandsgemeente. Zij bevordert eigen initiatieven van haar inwoners op het gebied van plattelandsvernieuwing. Daarbij is er ruimte voor starters, reïntegratieprojecten voor bijstandsgerechtigden en zorgboerderijen. Zo geeft de gemeente mensen een kans.

Actiepunten:

1. Goed onderhoud van wandel- en fietspaden.
2. Gemotoriseerd verkeer op zandwegen dient in verband met verbreking van de stilte en vernieling tegengegaan worden.
3. Uitbreiding ruiterspaden.

8. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Behoud van werkgelegenheid in de eigen gemeente is belangrijk voor het goed functioneren van de samenleving in al zijn facetten.

Groei is wenselijk om de jeugd in onze regio een toekomst te bieden en om vergrijzing tegen te gaan.

De gemeente ondersteunt waar nodig activiteiten om het bedrijfsleven, de detailhandel en recreatieondernemers te interesseren voor onze regio.

8.1 De economie stimuleren

De gemeente Noordenveld moet alle gelegenheden aangrijpen om haar economische positie te behouden en zo mogelijk te versterken.

Daarbij kan gedacht worden aan goede gemeentelijke dienstverlening, gunstige vestigingsvoorwaarden, maar ook de bereikbaarheid van de industrieterreinen, woonkernen en andere voorzieningen door goede verbindingen met de A7, zowel richting Leek als Groningen en de A28 richting Vries en Assen.

Van groot belang zijn de gemeentelijke contacten in de noordelijke regio, de rest van Nederland, de Hanze Regio en daarbuiten om bedrijvigheid naar de gemeente te halen.

Contacten met organisaties als de Zakenkring Roden, Norg, de Handelsvereniging Peize, de Toeristische Informatie Punten(voormalige VVV's) in Norg en Roden, het MKB, de regionale Kamer van Koophandel en de NOM zijn zeer belangrijk.

Het CDA wil de mogelijkheid, om zich te presenteren op Bedrijvencontactdagen van de drie noordelijke provincies, stimuleren.

De organisatie Novatec gemeentelijke ondersteuning bieden in het nastreven van permanente werkgelegenheid voor ondermeer verstandelijk gehandicapten en bij het verlenen van hulp aan schoolverlaters, langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten met het helpen zoeken naar een reguliere baan en om langdurig werklozen eventueel eerst te laten reïntegreren in het arbeidsproces, voordat ze de arbeidsmarkt opgaan.

Het UWV Werkbedrijf Noordenkwartier ondersteunen bij zijn taakuitoefening om werkgevers mogelijkheden te bieden in het vervullen van vacatures en werkzoekenden te helpen bij het vinden van een baan of het starten van een eigen bedrijf.

De gemeente zal bijstandsgerechtigden moeten motiveren om weer aan het arbeidsproces te gaan deelnemen en begeleiden met herintreding.

Om grenzen te stellen aan de 24-uurs economie wordt voor de detailhandel de zondag in principe als een collectieve rustdag gehandhaafd.

8.2 Woningbouw

Noordenveld werkt samen met de gemeente Leek aan de uitvoering van een intergemeentelijke structuurvisie (IGS). Het CDA is voorstander van deze samenwerking, die onderdeel is van een regionale samenwerking voor de oplossingen van problemen in de regio.

De in de IGS opgenomen zoekopdracht voor woningen vinden wij omvangrijk. Er zal voldoende aandacht besteed moeten worden aan demografische ontwikkelingen en effecten van krimp. Nieuwe uitbreidingen moeten zoveel mogelijk beperkt worden en gebieden met een hoge cultuur en archeologische waarde moeten zo mogelijk gespaard worden.

Daarnaast moet er meer aandacht zijn voor herstructurering en het realiseren van bouwen binnen de huidige dorpskernen. Wij steunen het gebruiken van een gedeelte van het industrieterrein Biltseveld voor woningbouw. Hiermee kan de centrum functie in Roden versterkt worden.

De woongebieden Roderwolde, Rodenveld IV, Brinkhofweide, Interzorg/Ronerborg, Centruschool Peize, Helterbult, Oosterveld Norg, Oude Velddijk, Een Vennootsweg, Een Veldkampen, Lange Streeken II en het middenterrein van de Carré in Roden zullen eerst volgebouwd moeten worden om aan de behoefte van sociale woningbouw en vrije markt voldoen. Woningbouw in Roden Zuid heeft vanwege de ecologische verbindingzone van het Mensingebos met het Steenbergerveld voor het CDA geen prioriteit.

8.3 Bedrijventerreinen

De volledige invulling van de bedrijventerreinen Haarveld en De Westerd zal de komende vier jaar nagestreefd moeten worden.

De gemeente moet de oudste bedrijventerreinen gaan revitaliseren en herstructureren of ontruimen en herbestemmen voor woningbouw. Bestaande bedrijven kunnen uitwijken naar nieuwe terreinen. De gemeente stelt duidelijke voorwaarden aan de aanleg en het onderhoud van groenvoorzieningen op bedrijventerreinen.

8.4 Detailhandel

Versterking van de bestaande structuur heeft – ook voor de leefbaarheid in de kleinere kernen - onze voorkeur. In Roden moet de grote leegstand van winkelpanden met veel inzet bestreden worden. Met name zijn kwaliteitszaken gewenst. De levendigheid van de winkelstraten moet vergroot worden door afwisselend kleinschalige horeca met terrassen te integreren. De gemeente dient terughoudend te zijn als het gaat om het vestigen van winkels op bedrijventerreinen en in de periferie. Het CDA kiest ervoor om het huidige beleid met betrekking tot perifere detailhandelsvestigingen op gemeentelijk niveau te handhaven.

8.5 Agrariërs

De schaalvergroting van de boerenbedrijven is nog steeds in volle gang. Het aantal bedrijven zal daardoor verminderen. De bedrijven die doorgroeien, moeten de kans krijgen hun bedrijf te optimaliseren. Daarom moet de gemeente de regels t.a.v. het bouwblok aanpassen.

8.6 Toerisme

De vraag naar toeristische activiteiten neemt steeds meer toe. De rust, de nog aanwezige open ruimten en de relatieve stilte op veel plaatsen in onze gemeente bieden goede kansen om op deze ontwikkeling in te spelen. Het gemeentelijk beleid dient er op gericht te zijn deze kenmerkende kwaliteiten voor onze regio te behouden en zo mogelijk te versterken.

Bed&Breakfast faciliteiten zijn van belang voor toeristen, die voor een kort verblijf in onze gemeente kiezen en dragen bij aan het beeld van gastvrijheid.

De locatie van de “Vluchtheuvel” in Norg is de bewoners een doorn in het oog. Het CDA wil, dat de gemeente zich actief inzet om partijen in deze zaak te stimuleren, om tot een goed recreatief plan te komen. Een “Stayokay” zou een uitstekende invulling zijn.

Het fietspadennet kan verbeterd worden door adequaat en tijdig onderhoud. De Eelder- en Peizermeden moeten voor toerisme beperkte mogelijkheden gaan bieden.

Actiepunten:

1. Het CDA ondersteunt initiatieven om de werkgelegenheid in de gemeente op peil te houden en zo mogelijk te versterken.
2. Het CDA staat positief kritisch tegenover de herziene Regiovisie in concept.
3. Het CDA benadrukt de invulling van het Hightech industrieterrein Haarveld en industrieterrein De Westerd.
4. Het CDA kiest voor ondersteuning van lokale recreatie en toerisme.
5. Het CDA kiest voor verruiming van het bouwblok voor economisch kansrijke agrarische bedrijven.
6. De “Vluchtheuvellocatie” in Norg is ideaal voor bv. een “Stayokay”.

9. Milieu, water verkeer en vervoer

Ook op gemeentelijk niveau moeten wij duurzaam omgaan met wat de aarde ons geeft, om volgende generaties niet met onoverkomelijke problemen te confronteren. Duurzame ontwikkeling vereist evenwicht tussen mens, aarde en profijt. De moderne variant van rentmeesterschap!

9.1 Milieu

De milieudruk loopt op door uitstoot van CO₂, fijnstof, roet, NOX, vanwege de verbranding van fossiele brandstoffen voor de energiebehoefte, ruimtegebruik voor bebouwing en verkeer, klimaat veranderingen (temperatuurstijging) en consumptie (afval). De gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het behoedzaam omgaan met het milieu en wil innoverend zijn bij de uitoefening van milieubeleid. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om haar gebouwen en rijdend materieel, ter vervanging van fossiele brandstoffen, deels of volledig van meer duurzame energie te voorzien.

Het CDA kiest voor duurzaam bouwen in de gemeente Noordenveld. Voor water geldt dat vasthouden, bergen en afvoeren door klimaatverandering voortdurend om aandacht vraagt. Overstort van rioolwater in het landelijk gebied moet zoveel mogelijk voorkomen worden.

Het CDA steunt het streven om Millenniumgemeente te worden.

9.2 Water

Een duurzame ontwikkeling van ons land vraagt om meer ruimte voor water en meer aandacht voor water in de ruimtelijke ordening. Hier ligt een gezamenlijke opdracht voor alle overheden. Op alle niveaus moet op een integrale manier naar water gekeken worden. Water is een integraal deel van de leefomgeving en meervoudig gebruik (natuur, berging, recreatie, economische activiteiten) wordt nagestreefd. Het CDA vindt dat de gemeente in samenwerking met Waterschap Noorderzijlvest en eventueel de provincie en private partijen moet zoeken naar oplossingen voor problemen op dit gebied.

9.3 Verkeer en Vervoer

Bij Verkeer en Vervoer speelt een landelijke omgeving een belangrijke rol. Naast gebruik van auto en 'algemeen' openbaar vervoer kan het gebruik van de fiets aanbevolen worden als milieuvriendelijk transportmiddel en bovendien biedt het volop de gelegenheid voor voldoende lichaamsbeweging. Overleg met het Openbaar Vervoerbureau Groningen Drenthe is essentieel om het openbaar vervoer in de regio zoveel mogelijk in stand te houden en een goed alternatief te laten zijn voor de auto. Ook het contact met VOR (Vervoer Ouderen Regio Noordenveld) en SON (Stichting Ouderenvervoer Norg) is belangrijk, omdat de vergrijzing in de gemeente zal toenemen en de behoefte aan passend vervoer voor ouderen waarschijnlijk zal toenemen

Duidelijk scheiden van hoofdwegen en secundaire wegen is van groot belang voor veiligheid en vlotte doorstroming. Bij scholen moet het autoverkeer, met name vanwege het halen en brengen van kinderen, in goede banen geleid worden om een veilige situatie voor het langzaam verkeer te creëren. Bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouw locaties moet duidelijkheid zijn over de benodigde infrastructuur.

9.4 Energie

Een gemeente die duurzame ontwikkeling nastreeft, ontwikkelt ook energiebeleid en geeft uiteraard zelf het goede voorbeeld. Het is zaak in beeld te brengen welke mogelijkheden er zijn voor energiebesparing. Op openbare verlichting zal met nieuwe technieken bespaard kunnen worden, zonder aan veiligheid in te leveren.

Actiepunten:

1. Het CDA wil dat de gemeente duurzame energie gaat gebruiken.
2. Het CDA kiest voor goed openbaar vervoer.
3. Het CDA wil op openbare verlichting besparen, zonder de veiligheid geweld aan te doen.
4. Het CDA kiest voor een actief beleid gericht op CO2-reductie.
5. Het streven is het bouwen van energiearme woningen.
6. De gemeente stimuleert duurzame energieopwekking door middel van aardwarmte, biomassa en zonne-energie.